

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Εισαγωγή

Για τη λήψη του πτυχίου του Τμήματος ΓΦΠΑΠ είναι υποχρεωτική η εκπόνηση ερευνητικής Πτυχιακής Εργασίας (Π.Ε.) υπό την καθοδήγηση ενός Επιβλέποντα Καθηγητή, ο οποίος είναι μέλος του Τμήματος και ανήκει στις βαθμίδες του Καθηγητή ή στη βαθμίδα του Λέκτορα. Η Π.Ε. συμμετέχει στο σύνολο των διδακτικών μονάδων του προγράμματος σπουδών με 20 διδακτικές μονάδες/30 ECTS.

Οι μαθησιακοί στόχοι για τις φοιτήτριες/-τες (αναφορικά με την Π.Ε.) είναι οι εξής:

- α) να μπορούν να εμβαθύνουν στην έρευνα σε μια συγκεκριμένη θεματική περιοχή χρησιμοποιώντας τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.
- β) να ενσωματώνονται σε ερευνητικές ομάδες και να προσαρμόζονται στις απαιτήσεις της ομάδας.
- γ) να είναι σε θέση να ανατρέξουν στη διεθνή βιβλιογραφία, να οργανώσουν την έρευνά τους, να σχεδιάσουν πειράματα, να υιοθετήσουν πρωτόκολλα και πρακτικές διεθνώς αποδεκτές, να συγγράψουν επιστημονικό κείμενο με βιβλιογραφικές παραπομπές αποφεύγοντας τη λογοκλοπή, να αποτυπώσουν με κριτικό πνεύμα τα αποτελέσματα της έρευνας τους (υπογραμμίζοντας τη συνεισφορά τους στο επιστημονικό γίνεσθαι).
- δ) να μπορούν να οργανώσουν και να κάνουν μία παρουσίαση επιστημονικής εργασίας ενώπιον κοινού κατά την παρουσίαση της Π.Ε. και την εξέταση της από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή (συμπεριλαμβανομένου του Επιβλέποντα Καθηγητή), απαντώντας σε ερωτήσεις που αφορούν είτε το στενό αντικείμενο της Π.Ε. ή το γενικότερο επιστημονικό πεδίο.

Με γνώμονα τους μαθησιακούς στόχους, ο κανονισμός της Π.Ε. περιγράφεται κάτωθι:

1. Ενημέρωση

- 1.1. Στο πρώτο εξάμηνο σπουδών, σε ειδική εκδήλωση, γίνεται ενημέρωση των φοιτητριών/-τών αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους για τη λήψη πτυχίου, όπου ενημερώνονται εκτενώς και για την Π.Ε.
- 1.2. Στην αρχή του 5^{ου} εξαμήνου πραγματοποιείται ημερίδα ενημέρωσης για την πτυχιακή εργασία.
- 1.3. Στην αρχή του 5^{ου} εξαμήνου οι φοιτήτριες/-τες μπορούν να συναντήσουν και κατ'ιδίαν τους καθηγητές και λέκτορες του Τμήματος (σε ώρες φοιτητών ή μετά από προγραμματισμένη συνάντηση) και να ενημερωθούν για προτεινόμενα θέματα Π.Ε.

2. Ανάθεση της Πτυχιακής Εργασίας

- 2.1. Στην αρχή του 5^{ου} εξαμήνου κάθε φοιτητής μπορεί να επιλέξει την περιοχή στην οποία θέλει να εκπονήσει την Π.Ε. σε συνεργασία με τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος.
- 2.2. Κάθε καθηγητής ή λέκτορας είναι δυνατόν να επιβλέπει 2-7 φοιτήτριες/-τές που εκπονούν Π.Ε. σε θεματικές ενότητες σχετικές με το γνωστικό του αντικείμενο ή και τα μαθήματα που διδάσκει.
- 2.3. Η φοιτήτρια/ο φοιτητής στο τέλος του 5^{ου} εξαμήνου ενημερώνει εγγράφως (με Ενημερωτικό Σημείωμα Ανάληψης Πτυχιακής Εργασίας που συνυπογράφεται από τον Επιβλέποντα Καθηγητή) τη Γραμματεία του Τμήματος αναφορικά με τον Επιβλέποντα Καθηγητή και το Εργαστήριο στο οποίο ανέλαβε την Π.Ε.
- 2.4. Ο Επιβλέπων Καθηγητής ζητά έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος αναφορικά με το θέμα της Π.Ε. (ορίζεται ο τίτλος της Π.Ε. στην ελληνική και αγγλική γλώσσα) και την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή.

3. Εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας

- 3.1. Η Π.Ε. είναι ατομική εργασία κάθε φοιτήτριας/τη, σε θέμα που αποφασίζεται σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα Καθηγητή.
- 3.2. Η Π.Ε. εκπονείται με ευθύνη της φοιτήτριας/τη, υπό την καθοδήγηση του Επιβλέποντα Καθηγητή.
- 3.3. Υποχρέωση των φοιτητριών/των κατά την εκπόνηση της Π.Ε. είναι:
 - α) η συμμόρφωσή τους με τον Κώδικα Δεοντολογίας του Πανεπιστημίου.
 - β) η ένταξή τους στην ερευνητική ομάδα του Επιβλέποντα Καθηγητή, καθώς και η ένταξη στο ανθρώπινο δυναμικό του Εργαστηρίου ή Εργαστηρίων που εκτελούνται τα πειράματα. Με τον όρο “ένταξη” εννοείται η εναρμόνιση με τις διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας που διέπουν τις διαπροσωπικές σχέσεις με όλους όσους απαρτίζουν τις ερευνητικές ομάδες ή ομάδες εργασίας του/των Εργαστηρίου/-ων.
 - γ) η πιστή εφαρμογή των γενικών κανόνων ασφαλείας που περιγράφονται στον Κανονισμό Σπουδών και των κανόνων που έχει θεσπίσει κάθε Εργαστήριο χωριστά.
 - δ) η προσέλευση στο Εργαστήριο, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια εκτέλεσης πειραμάτων, σε καθημερινή βάση και σε εργάσιμες ώρες ή διαφορετικά όπως συμφωνηθεί με τον Επιβλέποντα Καθηγητή είναι απαραίτητη έτσι ώστε να είναι δυνατή η υλοποίηση της Π.Ε., να μην υπάρχει καθυστέρηση στην εκπόνηση της και να εξασφαλιστεί η ποιότητα της.
 - ε) η ενημέρωσή τους σχετικά με τη λογοκλοπή.
- 3.4 Είναι απαραίτητη η τήρηση εντύπου αρχείου με τη μορφή «Τετραδίου Εργαστηρίου», σύμφωνα με τις οδηγίες του Επιβλέποντα Καθηγητή, το οποίο θα παραμένει στο Εργαστήριο κατά τη διάρκεια εκπόνησης και μετά την ολοκλήρωση της Π.Ε.
- 3.5 Η συγγραφή της Π.Ε. θα γίνεται σύμφωνα με τις Οδηγίες Συγγραφής Π.Ε που ακολουθούν.

3.6 Εάν η/ο φοιτήτρια/της επιθυμεί να αλλάξει το θέμα και τον Επιβλέποντα Καθηγητή της Π.Ε. που της/του έχει ανατεθεί, πρέπει να εξασφαλίσει την έγκριση του αρχικού επιβλέποντος και ο νέος Επιβλέπων Καθηγητής να ζητήσει έγκριση από τη Συνέλευση του Τμήματος αναφορικά με το θέμα της Π.Ε. (ορίζεται ο τίτλος της Π.Ε. στην ελληνική και αγγλική γλώσσα) και την νέα Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή, με έγγραφό του που θα συνυπογράφει και ο προηγούμενος Επιβλέπων Καθηγητής. Σε περίπτωση άρνησης του Επιβλέποντα Καθηγητή, ο φοιτητής υποβάλλει αιτιολογημένη αίτηση στην Γραμματεία του Τμήματος η οποία εξετάζεται στη Συνέλευση του Τμήματος.

4. Παράδοση και Εξέταση της Πτυχιακής Εργασίας

4.1 Με την ολοκλήρωση της η Π.Ε. παρουσιάζεται (προφορικά και δημόσια) σε σχετική ημερίδα που διοργανώνεται τρεις φορές το έτος με το πέρας των αντίστοιχων εξεταστικών περιόδων, ήτοι τον Σεπτέμβριο/Οκτώβριο, Φεβρουάριο και Ιούνιο/Ιούλιο. Οι ημερομηνίες παρουσίασης των Π.Ε. ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος και ανακοινώνονται τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν την πραγματοποίηση της ημερίδας.

4.2 Η παρουσίαση θα γίνεται σύμφωνα με τις Οδηγίες Παρουσίασης της Π.Ε. που ακολουθούν.

A) Για την παρουσίαση κάθε Π.Ε. θα διατίθενται έως 15 λεπτά και 5 λεπτά για ερωτήσεις. Δικαίωμα ερωτήσεων έχει μόνο η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή.

B) Για να συμμετέχει στην ημερίδα παρουσίασης Π.Ε. η/ο φοιτήτρια/-τής θα πρέπει να παραδώσει το Τελικό Κείμενο της Π.Ε. (με τη σύμφωνη γνώμη του Επιβλέποντα Καθηγητή) στη Γραμματεία του Τμήματος τουλάχιστον 15 ημέρες πριν την ημερίδα, σε τρία αντίτυπα και σε ηλεκτρονική μορφή.

Γ) Με την παράδοση του τελικού κειμένου θα διενεργείται έλεγχος λογοκλοπής και θα ενημερώνεται η Τριμελής Επιτροπή σχετικά με την έκταση λογοκλοπής (εάν ανιχνευθεί). Εάν διαπιστωθεί λογοκλοπή η Π.Ε. μηδενίζεται ή παραπέμπεται σε συμπληρωματική επεξεργασία. Αν η λογοκλοπή επαναληφθεί, ενημερώνεται η Συνέλευση του Τμήματος η οποία αποφασίζει για παραπομπή της φοιτήτριας/του φοιτητή στην αρμόδια για επιβολή πειθαρχικών ποινών δομή του Πανεπιστημίου.

Δ) Για να παρουσιαστεί η πτυχιακή διατριβή πρέπει να είναι παρόντα, με φυσική παρουσία ή ηλεκτρονικά, τουλάχιστον τα δύο μέλη της εξεταστικής επιτροπής (συμπεριλαμβανομένου του Επιβλέποντα Καθηγητή).

Ε) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (περίπτωση προγραμματισμένης ή επείγουσας απουσίας) του Επιβλέποντα Καθηγητή, μπορεί να ορισθεί ημερομηνία εξέτασης διαφορετική από την ημερίδα, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

ΣΤ) Σε περίπτωση αιτιολογημένης απουσίας του επιβλέποντα ή της/του φοιτήτριας/τη ή των δύο υπολοίπων μελών της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής από την ημερίδα, η παρουσίαση της Π.Ε. θα γίνεται σε ημερομηνία που θα ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Ζ) Μετά την εξέταση της Π.Ε. παραδίδονται στις/στους εξεταζόμενες/-νους οι τυχόν διορθώσεις-αλλαγές που απαιτούνται για τη βελτιστοποίηση της Π.Ε. από όλα τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής.

Η) Με την ενσωμάτωση των προτεινόμενων διορθώσεων-αλλαγών εντός επτά ημερών από την παρουσίαση της Π.Ε. η/ο φοιτήτρια/τής υποχρεούται να παραδώσει στη Γραμματεία ως εισερχόμενο έγγραφο τέσσερα αντίτυπα καλής ποιότητας και βιβλιοδεσίας (όχι σπιράλ, τουλάχιστον θερμοκόλληση) της Π.Ε. καθώς και ένα CD με ένα ενιαίο αρχείο PDF με το κείμενο της Π.Ε. μετά τις διορθώσεις.

5. Κριτήρια Αξιολόγησης της Πτυχιακής Εργασίας

Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της Π.Ε. αφορούν στην πρόοδο των φοιτητών κατά την εκπόνηση της Π.Ε., στο γραπτό επιστημονικό κείμενο και στην παρουσίαση και υπεράσπιση της Π.Ε, όπως:

- Η επάρκεια και αποτελεσματικότητα της/του φοιτήτριας/φοιτητή κατά την ερευνητική και μαθησιακή πορεία εκπόνησης της Π.Ε.,
- Η συνέπεια ως προς τα συμφωνηθέντα με τον Επιβλέποντα: βιβλιογραφική προετοιμασία, ακρίβεια εκτέλεσης πειραμάτων/μελετών, χρονοδιαγράμματα και παραδοτέα.
- Ο όγκος του έργου και ο όγκος δουλειάς στη διάρκεια των ακαδημαϊκών εξαμήνων που μεσολάβησαν μέχρι το πέρας της Π.Ε.
- Η ποιότητα του γραπτού επιστημονικού λόγου, της προσέγγισης στη διερεύνηση του θέματος και της χρήσης της σχετικής βιβλιογραφίας. Η δομή της Π.Ε. και η γραπτή παρουσίαση της, π.χ. η συνοχή του κειμένου, η σωστή χρήση της ορολογίας και της γλώσσας, η ακριβής διατύπωση των εννοιών, η επιστημονικά ορθή τεκμηρίωση των συμπερασμάτων κ.λπ.
- Η ορθή χρήση γραπτού και προφορικού επιστημονικού λόγου κατά την παρουσίαση της Π.Ε.
- Η συνοχή της παρουσίασης και η απόδειξη της επαρκούς γνώσης τόσο του θέματος που πραγματεύεται όσο και της θεματικής ενότητας που εντάσσεται η Π.Ε. (απαντήσεις στις ερωτήσεις)

Κάθε μέλος της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής βαθμολογεί με κλίμακα από το 0 έως το 10,0 (με ακρίβεια ενός δεκαδικού ψηφίου). Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής βαθμολογούν την πτυχιακή εργασία αξιολογώντας το γραπτό κείμενο (60%) και την απόδοση του φοιτητή κατά την παρουσίαση-υποστήριξη της πτυχιακής εργασίας του (40%). Ο τελικός βαθμός της Π.Ε. προκύπτει από το Μέσο Όρο των βαθμών της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (με ακρίβεια ενός δεκαδικού ψηφίου) με κατώτερο βαθμό επιτυχίας 5,0 (πέντε).

Οδηγίες Συγγραφής Πτυχιακής Εργασίας

Η γλώσσα συγγραφής της Πτυχιακής Εργασίας (Π.Ε.) είναι η ελληνική.

Θα πρέπει να γίνεται αναφορά εντός του κειμένου στις πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση της πληροφορίας. Οι πηγές πρέπει να αναφέρονται τόσο εντός του κειμένου (παραπομπές), όσο και στο τέλος της διατριβής, ως βιβλιογραφία. Αυτό επιτρέπει στον αναγνώστη να ψάξει στις πηγές για περισσότερες πληροφορίες, ενώ ταυτοχρόνως αποφεύγεται το ενδεχόμενο να θεωρηθεί λογοκλοπή η αναφορά και αναγνωρίζεται η δουλειά των συγγραφέων των πηγών.

Μπορεί να γίνει χρήση της πληροφορίας που περιέχουν οι πηγές (παράφραση) και όχι αντιγραφή/κατά λέξη μετάφραση του αρχικού κειμένου, καθώς αυτό αποτελεί λογοκλοπή. Εφ' όσον χρησιμοποιηθούν (μικρά) αποσπάσματα, αυτολεξεί, από έργο τρίτων, αυτό θα πρέπει να γίνεται εντός εισαγωγικών, και μόνο εάν το νόημα των φράσεων είναι τέτοιο που δε μπορεί να γίνει παράφραση (ρητό, ορισμός κλπ)

Αναλυτικότερα, σχετικά με τη λογοκλοπή, ο Κώδικας Δεοντολογίας του ΠΘ αναφέρει: *“Η αναπαραγωγή ολόκληρου ή τμημάτων πνευματικών έργων τρίτων προσώπων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, κ.λπ.) καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους, απαγορεύεται από το νόμο, ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία αυτή γίνεται (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) και συνιστά αστικό και ποινικό αδίκημα, συνάμα δε και σοβαρή πειθαρχική παράβαση.”* ενώ *“Λογοκλοπή είναι η ενσωμάτωση σε έργο ιδεών, αποσπασμάτων ή και μεμονωμένων φράσεων έργου τρίτου προσώπου, χωρίς αναφορά της σχετικής πηγής. Μολονότι η λογοκλοπή μπορεί υπό ορισμένες περιστάσεις να μη συνιστά παραβίαση της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας εν στενή εννοία, συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, ιδιαίτερα όταν διαπράττεται από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και απαντάται σε έργα που εμφανίζονται ως πρωτότυπα έργα του συγγραφέα τους”*.

Ειδικότερα για την εκπόνηση εργασιών από τους φοιτητές ο Κώδικας αναφέρει ότι: *“Η λογοκλοπή είτε η ευθεία παραβίαση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το πλέγμα των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας, όπως αυτές ορίζονται παραπάνω στον παρόντα Κανονισμό, συνιστούν σοβαρές πειθαρχικές παραβάσεις και για τους φοιτητές και φοιτήτριες. Ιδίως απαγορεύεται:*

- *Η χρησιμοποίηση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων προσώπων και η εμφάνισή τους ως προσωπικών δημιουργημάτων του φοιτητή, προκειμένης της εκπληρώσεως των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει στο πλαίσιο της διδακτικής ή ερευνητικής διαδικασίας.*

- *Η υποβολή εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε συνεργασία με άλλους φοιτητές ως προϊόντων αποκλειστικά ατομικής εργασίας ενός φοιτητή.*

• Η επανυποβολή εργασίας, εν όλω ή εν μέρει, που εκπονήθηκε για τις ανάγκες άλλης διδακτικής ή ερευνητικής διαδικασίας, για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που ο φοιτητής έχει αναλάβει στο πλαίσιο ορισμένης τέτοιας νέας διαδικασίας”

I. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

Για την συγγραφή της Π.Ε. θα πρέπει να ακολουθούνται οι παρακάτω οδηγίες:

- Ενδεικτική έκταση: τουλάχιστον 40 σελίδες.
- Παρουσίαση: λευκό χαρτί, μέγεθος φύλλου A4, εκτύπωση από τη μια πλευρά του φύλλου
- Εξώφυλλο: σύμφωνα με το Υπόδειγμα
- Διάστιχο: 1,5 γραμμές
- Στοίχιση: Πλήρης (justify)
- Είδος και μέγεθος γραμματοσειράς:
 - κυρίως κείμενο: Times New Roman ή Arial, μέγεθος 12
 - τίτλοι: Times New Roman ή Arial, Έντονη γραφή (bold)
 - αρίθμηση τίτλων: λίστα, μορφή: 1, 1.1, 1.1.1 κλπ
 - τίτλος πίνακα: Times New Roman ή Arial, μέγεθος 10, μονό διάστιχο. Ο πίνακας ακολουθεί τον τίτλο.
 - τίτλος σχήματος, διαγράμματος και εικόνας: Times New Roman ή Arial, μέγεθος 10, μονό διάστιχο. Ο τίτλος της εικόνας ή του σχήματος γράφεται κάτω από την εικόνα ή το διάγραμμα ή το σχήμα.
- Αρίθμηση σελίδων:
 - στο κάτω μέρος της σελίδας, στο κέντρο
 - με λατινικούς αριθμούς έως την εισαγωγή και με κανονικούς αριθμούς από την Εισαγωγή έως την τελευταία σελίδα της βιβλιογραφίας.
- Βιβλιοδεσία: δέσιμο όπως θερμοκόλληση (όχι σπιράλ)

II. ΔΟΜΗ

Το κείμενο της Π.Ε. θα πρέπει να περιλαμβάνει τα παρακάτω τις παρακάτω ενότητες (με τη σειρά που αναγράφονται, όπως αναλύονται στο Υπόδειγμα):

- Εξώφυλλο:
 - σε χοντρό χαρτί
 - περιλαμβάνει το Λογότυπο του Πανεπιστημίου, τον τίτλο της Σχολής και του Τμήματος, το εργαστήριο όπου πραγματοποιήθηκε, τον εγκεκριμένο τίτλο της Π.Ε., το όνομα της φοιτήτριας/του φοιτητή, το όνομα του Επιβλέποντα Καθηγητή και το έτος παρουσίασης.
- Εσώφυλλο 1:
 - τίτλος Π.Ε. στην ελληνική και αγγλική γλώσσα
 - μέλη Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής (συνοδευόμενα από τον τίτλο και το γνωστικό αντικείμενο κάθε μέλους καθώς και το Ίδρυμα στο οποίο ανήκει).

- Αφιέρωση (προαιρετικά):
 - στην πάνω δεξιά θέση της σελίδας, στοίχιση δεξιά
- Υπεύθυνη Δήλωση
 - Το παρακάτω κείμενο υπογράφεται από τη φοιτήτρια/το φοιτητή που εκπόνησε την Π.Ε. *«Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής εργασίας, η οποία εκπονήθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας του ΤΓΦΠΑΠ»*
- Ευχαριστίες (προαιρετικά)
- Περιεχόμενα
- Κατάλογος Πινάκων (προαιρετικά)
- Κατάλογος Εικόνων/Φωτογραφίες (προαιρετικά)
- Κατάλογος Συντομογραφιών (προαιρετικά)
- Περίληψη:
 - έως 250 λέξεις.
 - περιγράφει συνοπτικά το αντικείμενο της Π.Ε. (σκοπός, μεθοδολογία, αποτελέσματα, συμπεράσματα)
 - λέξεις κλειδιά, που δε συμπεριλαμβάνονται στο τίτλο (στο τέλος της Περίληψης)
- 1. Εισαγωγή**
 - η έκταση της εισαγωγής συστήνεται να αποτελεί το 10-25% του συνόλου της διατριβής.
 - περιλαμβάνει τη βιβλιογραφική ανασκόπηση.
 - παρουσιάζει τα κύρια σημεία της υπάρχουσας γνώσης σχετικά με το αντικείμενο της Π.Ε., από αξιόπιστες και έγκυρες δημοσιευμένες εργασίες.
 - ο τρόπος με τον οποίο γίνονται οι εντός κειμένου αναφορές περιγράφεται στην Ενότητα III (Βιβλιογραφικές Αναφορές).
 - η τελευταία παράγραφος της εισαγωγής περιλαμβάνει το σκοπό της Π.Ε.
- 2. Υλικά και Μέθοδοι**
 - περιλαμβάνει την αναλυτική περιγραφή των πειραματικών μεθόδων που ακολουθήθηκαν, χωρίς σχολιασμό σχετικά με τα αποτελέσματα.
 - θα πρέπει να υπάρχει αντιστοίχιση των μεθόδων που περιγράφονται με το Κεφάλαιο των Αποτελεσμάτων.
 - όταν ακολουθούνται μέθοδοι που περιγράφονται σε δημοσιεύσεις, θα πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά εντός κειμένου (και η πηγή να συμπεριλαμβάνεται στη Βιβλιογραφία). Αν έχουν γίνει τροποποιήσεις στη μέθοδο, αυτές θα πρέπει να αναφέρονται επακριβώς.
- 3. Αποτελέσματα**
 - παρουσιάζονται τα προϊόντα της ανάλυσης των δεδομένων και τα αποτελέσματα (ποσοτικά ή/ και ποιοτικά) που προκύπτουν από αυτά, χωρίς να γίνεται κάποιο ιδιαίτερο σχόλιο ή σύγκριση με αποτελέσματα άλλων ερευνητών.
 - κάθε εικόνα, διάγραμμα ή πίνακας, πρέπει να σχολιάζεται και να αναφέρεται στο κείμενο.

4. Συζήτηση

- παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της Π.Ε. παράλληλα με αποτελέσματα συναφών δημοσιευμένων εργασιών, συνδέονται τα αποτελέσματα με σκοπό την εξήγηση τους, γίνεται σύγκριση και αντιπαραβολή επισημαίνοντας της συνεισφορά της Π.Ε. στην επιστημονική έρευνα και παραθέτοντας πεδία για μελλοντική έρευνα.

5. Συμπεράσματα

- παρουσιάζονται επιγραμματικά (σε μορφή λίστας) τα κύρια αποτελέσματα της Π.Ε.

6. Βιβλιογραφία:

- ο τρόπος παράθεσης της Βιβλιογραφίας περιγράφεται στην Ενότητα III (Βιβλιογραφικές Αναφορές)

7. Παραρτήματα

III. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Όσες αναφορές γίνονται μέσα στο κείμενο, θα πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρονται και στην βιβλιογραφία.

A. Αναφορές εντός κειμένου

Όταν αναφέρεται εντός του κειμένου της διατριβής κάποια ιδέα, γνώμη ή αποτέλεσμα προερχόμενο από άλλον/άλλους ερευνητές (δημοσιευμένο ή μη), πρέπει να ακολουθεί παραπομπή σε αυτούς, με τη βοήθεια κατάλληλου κειμένου. Η παραπομπή πρέπει να περιέχει εντός παρενθέσεως το επώνυμο του συγγραφέα και το έτος δημοσίευσης του έργου (έντυπη δημοσίευση ή σε ηλεκτρονική μορφή). Αν δεν είναι γνωστό το έτος δημοσίευσης του έργου, αναγράφεται η λέξη 'undated' ή 's.d.' (= 'sine datum'). Αν υπάρχουν δύο συγγραφείς, αναφέρονται τα επώνυμα και των δύο συνδεόμενα με τη λέξη 'and', αν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι των δύο, αναγράφεται το επώνυμο του πρώτου και ακολουθεί η συντομογραφία et al., αν είναι ξένοι οι συγγραφείς ή κ.ά., αν είναι Έλληνες, χωρίς πλάγια γραφή. Εάν δεν είναι γνωστό το επώνυμο του συγγραφέα δώστε την αναφορά ως για παράδειγμα (Αnon. 1987). Εάν όμως πρόκειται για δημοσίευση από οργανισμό ή Ινστιτούτο στην οποία δεν διευκρινίζεται το όνομα του συγγραφέα, τότε η παραπομπή γίνεται με το να αναφέρεται το όνομα του οργανισμού ή Ινστιτούτου και το έτος δημοσίευσης, όπως στο παράδειγμα: (Building Research Establishment 1989).

Όλες οι αναφορές θα πρέπει να δίδονται ως αλφαβητική λίστα στο τέλος της Π.Ε. κάτω από τον τίτλο 6. Βιβλιογραφία.

Παραδείγματα

1. Αναφορά με έναν συγγραφέα εντός του κειμένου της διατριβής 'Ο Bond (1999) αναφέρει ότι η συγκεκριμένη έρευνα διήρκεσε αρκετά χρόνια'. ή 'Αναφέρεται ότι η συγκεκριμένη έρευνα διήρκεσε αρκετά χρόνια (Bond 1999)'.
2. Περισσότερες από μία αναφορές σε έναν συγγραφέα, που έχουν όλες δημοσιευτεί το ίδιο έτος. «Η συμπεριφορά των άγριων ελεφάντων επηρεάζεται από το περιβάλλον (Hall 1986a, 1986b)».
3. Αναφορά με δύο συγγραφείς εντός του κειμένου της διατριβής 'Οι Bond και Jones (1999) αναφέρουν ότι τα αποτελέσματα της έρευνας δεν υποστήριζαν την ισχύουσα θεωρία.' ή

‘Αναφέρεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας δεν υποστήριζαν την ισχύουσα θεωρία (Bond and Jones 1999)’.

4. Αναφορά με δύο συγγραφείς εντός του κειμένου της διατριβής, ίδιο επώνυμο, διαφορετικά αρχικά. ‘Με την αλυσιδωτή αντίδραση της πολυμεράσης (PCR) και τον υβριδισμό του DNA, παρόλο που απαιτούν ειδικό εξοπλισμό, δεν είναι δυνατή η απεικόνιση των προσβεβλημένων ιστών (Black L. 1986, Black M. 1986).
5. Αναφορά με περισσότερους από δύο συγγραφείς εντός του κειμένου της διατριβής ‘Οι Bond et al. (1999) αναφέρουν ότι τα αποτελέσματα τους ήταν αντιφατικά’. ή ‘Αναφέρεται ότι τα αποτελέσματα της έρευνας ήταν αντιφατικά (Bond et al. 1999)’.
6. Αν έχουμε πάνω από μία πηγή στην παρένθεση, βάζουμε τις πηγές με χρονολογική σειρά από το παλιότερο στο νεότερο άρθρο και τις χωρίζουμε με κόμμα.
7. Περισσότερες από μία αναφορές σε μία πρόταση : ‘Πολλές ικές πρωτεΐνες μεταφοράς (MPs) μπορούν να δεσμεύσουν τα νουκλεϊκά οξέα με τρόπο μη εξειδικευμένο όσον αφορά την αλληλουχία των νουκλεοτιδίων (Ding et al. 1995, Ding 1998, Kalinina et al. 2001, Mushegian and Koonin 1993, Wung et al. 1999), σχηματίζοντας έτσι ένα σύμπλοκο νουκλεοπρωτεϊνών (NA-MP), που κινείται μέσω των πλασμοδεσμάτων (Ding 1998)’.
8. Αναφορά από διαδικτυακή πηγή : Ανάλογα με το είδος της πηγής και τον τρόπο που έχει συμπεριληφθεί στη Βιβλιογραφία (οδηγίες στην Ενότητα Δ). Σε καμία περίπτωση δε βάζουμε απλώς τη διαδικτυακή διεύθυνση.

B. Εισαγωγή αυτούσιου ξένου κειμένου στο κείμενο της διατριβής

Όταν εισάγουμε ξένο κείμενο εντός του κειμένου της διατριβής (αλλά όχι περισσότερες από μία σειρά), χρησιμοποιούνται εισαγωγικά.

Παράδειγμα : Αναφέρει ότι ‘η ποικιλότητα εξετάζεται ως συνάρτηση της ταχύτητας της εξέλιξης’ (Λυμπεράκης 2002). Αυτό θα μπορούσε να γραφεί και ως εξής: Ο Λυμπεράκης (2002) αναφέρει ότι ‘η ποικιλότητα εξετάζεται ως συνάρτηση της ταχύτητας της εξέλιξης’.

Γ. Έμμεσες ή δευτερεύουσες αναφορές

Αυτές χρησιμοποιούνται μόνο όταν η πρωτότυπη εργασία δεν είναι διαθέσιμη. Τότε γίνεται αναφορά τόσο στην πρωτεύουσα αναφορά όσο και στην πηγή που έχει βρεθεί και διαβαστεί.

Παράδειγμα : Ο Fainstain (1994) όπως αναφέρεται στον Badcock (2002) ισχυρίζεται ότι

Όλες οι πληροφορίες της πηγής στην οποία βρέθηκαν οι πληροφορίες για την δευτερεύουσα αναφορά καθώς και όλες οι πληροφορίες για την ίδια τη δευτερεύουσα αναφορά θα πρέπει να δίδονται στη βιβλιογραφία.

Δ. Βιβλιογραφία

Το σώμα κειμένου που χρησιμοποιείται στη Βιβλιογραφία είναι το ίδιο με αυτά που χρησιμοποιούνται στο σώμα κειμένου της υπόλοιπης διατριβής.

Όλες τις πηγές που αναφέρονται στη Βιβλιογραφία θα πρέπει να τις έχει διαβάσει και κατανοήσει ο φοιτητής/φοιτήτρια. Θα πρέπει όλες οι πηγές που αναφέρονται στο κείμενο να παρατίθενται στη Βιβλιογραφία.

Η βιβλιογραφία χωρίζεται σε ελληνική και ξενόγλωσση.

Η κατάταξη των αναφορών γίνεται αρχικά με αλφαβητική σειρά των επωνύμων των πρώτων συγγραφέων. Δευτερευόντως με αλφαβητική σειρά των αρχικών των ονομάτων των πρώτων συγγραφέων. Κατόπιν με αλφαβητική σειρά των επωνύμων των δεύτερων συγγραφέων (και με αυτόν τον τρόπο για τους υπόλοιπους συγγραφείς). Στη συνέχεια ακολουθεί η χρονολογική σειρά (έτος) των αναφορών και τέλος με αλφαβητική σειρά του πρώτου γράμματος του τίτλου.

Οι πληροφορίες για την καταχώρηση μιας αναφοράς στη βιβλιογραφία θα πρέπει να αντλούνται από τη σελίδα όπου αναγράφεται ο τίτλος της εργασίας (από την πρώτη σελίδα της εργασίας) και όχι από το εξώφυλλο. Σε κάθε αναφορά θα πρέπει να χρησιμοποιείται η στίξη και τα σύμβολα όπως δίνονται παρακάτω. Τα αρχικά των ονομάτων των συγγραφέων αρκούν (ολόκληρο μόνο το επώνυμο). Συγκεκριμένες σελίδες από βιβλίο θα πρέπει να αναφέρονται με τη χρήση συντομογραφίας pp. (ξενόγλωσσο βιβλίο) ή σελ. (βιβλίο στην Ελληνική γλώσσα) (π.χ. pp. 79-83 ή σελ. 79-83). Για την αναφορά σελίδων δημοσίευσης περιοδικού δε χρησιμοποιούμε τη συντομογραφία pp.

Αναφορά σε βιβλίο (στις κύριες λέξεις του τίτλου του βιβλίου το πρώτο γράμμα κεφαλαίο).

Παπαζαφειρίου Ζ.Γ., 1999. Οι Ανάγκες σε Νερό των Καλλιεργειών. Εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη.

Αναφορά σε κεφάλαιο βιβλίου

Johnson A.M., Nyomura D.A. and Martin G.C., 2001. Almond tree irrigation needs. In: Barashatra N.A. (eds.), Tree Irrigation Water Needs, J. Wiley Publishers, New York, pp. 235-278.

Αναφορά σε διδακτορική διατριβή

Επίθετο Ο., 2018. Τίτλος διδακτορικής διατριβής. Διδακτορική διατριβή. Όνομα Ιδρύματος, Έδρα Ιδρύματος.

Wilson S. 1997. An investigation of physiotherapists working as extended scope practitioners. Doctoral dissertation. Kingston University, Kingston, Surrey.

Αναφορά σε άρθρο που παρουσιάστηκε σε Συνέδριο

Παπαμιχαήλ Δ.Μ., Κωτσόπουλος Σ. και Γεωργίου Π.Ε., 1994. Συγκριτική ανάλυση των έμμεσων μεθόδων εκτίμησης της εξατμισοδιαπνοής της καλλιέργειας αναφοράς. Πρακτικά 2^{ου} Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου Μετεωρολογίας - Κλιματολογίας - Φυσικής της Ατμόσφαιρας. Θεσσαλονίκη, σελ. 35-43.

Ferree D.K. and Kader A.A., 2008. Postharvest performance of mango in controlled atmospheres. Proceedings 9th Controlled Atmosphere Research Conference. Wenatchee, WA, USA, pp. 219-223.

Αναφορά σε άρθρο διεθνούς περιοδικού (το όνομα του περιοδικού αναγράφεται χωρίς σύντμηση των λέξεων)

Choudhury N.K. and Behera N.K., 2001. Photoinhibition of photosynthesis. Role of carotenoids in photoprotection of chloroplast constituents. Photosynthetica, 39:481-488.

Doud S.D., Layne A.M., Marrey G.C. and Ferree C.D., 1980. Influence of altered light levels on growth and fruiting of mature "Delicious" apple trees. Journal of the American Society for Horticultural Science, 105:325-328.

Πληροφορία σε ηλεκτρονική μορφή

Δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος τύπος για τις ηλεκτρονικές αναφορές. Παρόλα αυτά προτεινόμενοι τύποι δίδονται στη συνέχεια.

- Να γίνεται αναφορά στην ημερομηνία δημιουργίας ή τελευταίας ενημέρωσης (εάν είναι διαθέσιμη) του ηλεκτρονικού κειμένου και η ημερομηνία που ο μεταπτυχιακός φοιτητής/φοιτήτρια είχε πρόσβαση στο ηλεκτρονικό κείμενο.
- Εάν η διεύθυνση ιστοτόπου είναι πολύ μεγάλη ή περιλαμβάνει κώδικες να γίνεται χρήση του κεντρικού κορμού της διεύθυνσης.
- Όταν δε δίδεται ο συγγραφέας, να χρησιμοποιείται ο τίτλος σαν το κύριο στοιχείο της αναφοράς

Αναφορά σε website

Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2017. FAOSTAT database. <http://www.fao.org/faostat/> (Πρόσβαση στις 15 Νοεμβρίου 2017).

Εικόνες από το διαδίκτυο

Ostara in concert, London, 14 March 2002 (2002). [Εικόνα από το διαδίκτυο]. www.ostara.net/images.asp (Πρόσβαση 25 Αυγούστου 2003)

Οδηγός παρουσίασης Πτυχιακής Εργασίας

Η διάρκεια παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 15 λεπτά (ενδεικτικά 15 διαφάνειες).

Το αρχείο θα πρέπει να είναι τύπου Microsoft Power point (αρχείο ppt ή pptx) και να υπάρχει αντίγραφο σε μορφή αρχείου pdf. Η γραμματοσειρά να μην έχει μέγεθος μικρότερο από 24. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στο συνδυασμό χρωμάτων φόντου και γραμματοσειράς (για λόγους ευκρίνειας). Το αρχείο θα πρέπει να παραδίδεται τουλάχιστον 20 λεπτά πριν την έναρξη της ημερίδας. Ενδεικτικά η παρουσίαση θα πρέπει να περιλαμβάνει:

Διαφάνεια	Περιεχόμενο
1	Λογότυπο Πανεπιστημίου, τίτλο Σχολής-Τμήματος, Εργαστήριο εκπόνησης, τίτλο εργασίας, όνομά φοιτήτριας/φοιτητή και όνομα επιβλέποντα
2-3	Εισαγωγή
4-6	Υλικά και Μέθοδοι
7-12	Αποτελέσματα
13-14	Συζήτηση-Συμπεράσματα
15	Ευχαριστίες (προαιρετικά)

Πρότυπα από Γραμματεία Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος:

- ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
- ΑΙΤΗΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΘΕΜΑΤΟΣ/ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ
- ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ